

[Poul Møller.]

mindre for det år, vi er i nu, end det blev for forrige år. Det blev — det ved alle, det fremgår af den højtærede finansministers fremsættelsestale — større, meget større. Med et nettokasseunderskud, det vil sige et udækket finansieringsbehov til dækning af statens udlånsforpligtelser og afdragsforpligtelser, regnede man så sent som i marts 1959 med at skulle optage lån på 275 mill. kr. til at dække kasseunderskud af tilsvarende størrelse. Men efter den fremsættelsestale, vi har fået med dette udskrivningslovforslag, regner man med et kasseoverskud på et par hundrede mill. kr., og dette kasseoverskud på et par hundrede mill. kr. vil svare til et overskud på drifts- og anlægsbudgettet på 800-900 mill. kr.

Jeg går ud fra, at det har været utilsigtet, at man gik til det høje ting i fjor med udskrivningslovforslaget og sagde: vi regner med et underskud for det kommende år, så der kan ikke blive tale om en nedsættelse af beskattningen. Jeg regner med, at det er en utilsigtet virkning af regeringens økonomiske og finansielle politik, vi her står over for. Det er ikke resultatet af en bevidst politik; man har ikke villet have det overskud, for så ville man selvfølgelig have forelagt oplysning herom for folketinget og have budgetteret dermed. Det er en virkning, der er bygget op på et fejlskøn. Debatten den 28. januar 1959 drejede sig om oppositionens da fremsatte forslag om en nedsættelse af skatterne for det finansår, vi snart går ind i, med et beløb på i alt 250 mill. kr. — altså svarende til det, som den højtærede finansminister nu foreslår. Da sagde den højtærede finansminister: det kan ikke lade sig gøre, for overskuddet bliver mindre i 1960-61, end det var i 1959-60, og det er mindre i 1959-60, end det var i 1958-59. Det var alt sammen forkert. Nu foreslår finansministeren selv en skattelettelser af tilsvarende størrelsesorden. Vi henviste bl. a. dengang til nedgangen i statens udlånsforpligtelser til boligbyggeri og vurderede, at disse ville få virkning i finansåret 1960-61, således at statens behov for penge herigennem ville blive nedsat. Den højtærede finansminister svarede mig — Folketingstidende 1958-59 sp. 2303-04 — at der i 1960-61 på grund af det, som allerede var foregået eller var

ved at foregå, ville være udlån på omkring 400 mill. kr., som ville komme til udbetaling i 1960-61, og den højtærede finansminister tilføjede venligt til mig:

„Derfor er det forslag, som det ærede medlem kommer med, ganske uholdbart; det ærede medlem må da vide, at vi har disse forpligtelser.“

Se efter denne skose, om de forpligtelser, man havde, viste det sig, at vi havde ikke disse forpligtelser, at det atter var den højtærede finansminister, der tog fejl. På finanslovforslaget, der blev fremsat af den højtærede finansminister i efteråret, reduceredes beløbet til 300 mill. kr.; der var altså ikke mere tale om de 400 mill. kr., som den højtærede finansminister hævdede vi allerede havde forpligtet os til, og boligministeriet har over for oppositionspartierne opgivet, at dette beløb nu kan vurderes til 240 mill. kr. Ved det foreliggende lovforslag erkender den højtærede finansminister i virkeligheden, at han tog fejl. Han burde også erkende, at oppositionens skøn, der lå til grund for fællesudtalelsen af 4. oktober 1959, var korrekt, og at hans egen vurdering af denne fællesudtalelse viste sig ikke at være korrekt.

For dette finansår og ved bedømmelsen af det kommende finansår har den nuværende finansminister sat rekord for finansministre med hensyn til fejlvurdering, og det siger ikke så lidt, når man tænker på den fejlvurdering, den højtærede finansminister startede med i efteråret 1953. Jeg beder det høje ting erindre dette ved behandlingen af det foreliggende skattelovforslag, og jeg anser det for nødvendigt, at vi gør os klart, at vi ikke uændret kan lægge regeringens skøn til grund for behandlingen af beskatningsforslag.

Finansministeren skønner nu, at vi kan nedsætte skatterne med 250 mill. kr. Han har samtidig stillet forslag i finansudvalget til ændring i finanslovforslaget, hvorved regeringen bliver bemyndiget til ekstraordinært i det kommende finansår at afdrage 300 mill. kr. på statsgælden. Det vil sige, at hvis den højtærede finansminister udnytter den bemyndigelse, han søger i finansudvalget og formentlig får ved det høje tings godkendelse deraf ved finanslovforslagets tredje behandling, må han regne med et sandsynligt statsoverskud, kasseoverskud —